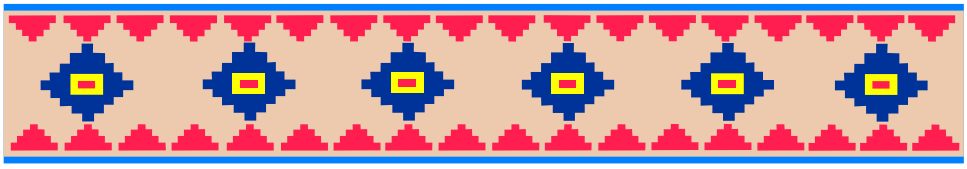
"Valorile – structuri de bază în educația moral civică a elevilor, cu accent pe educația patriotică: Sărbătorim împreună Centenarul"

Simțim românește!

prof. TOMA MIHAELA CĂTĂLINA
Școala Gimnazială GEORGE EMIL PALADE

MOTTO:

„Moldova, Transilvania, Muntenia nu există pe suprafața pământului; există o singură România: există un singur corp și un singur suflet, în care toți nervii și toate suspinele vibrează unul către altul!” – ***Bogdan Petriceicu Hașdeu***

SIMȚIM ROMÂNEȘTE!

Se aude,încet,un tulnic ...sunetul crește,crește...și ,iată-i pe cei patru “soli”!

Ciobanul: ”- Într-o ţară aşa de frumoasă, cu-n trecut aşa de glorios, în mijlocul unui popor atât de deştept, cum să nu fie o adevărată religie iubirea de patrie şi cum să nu-ţi ridici fruntea, ca falnicii strămoşi de odinioară, mândru că poţi spune: **SUNT ROMÂN!**”

Ostaşul: ”- Astăzi, numele de **ROMÂN** şi de **ROMÂNIE**, ca națiune şi ca stat, sunt cunoscute în toate colţurile lumii civilizate; şi orice fiu al patriei îl poartă cu mândrie!”

Ciobanul:”- E o dragoste firească gingaşa dragoste de ţară, şi face parte din om. Te leagă de ţărâna ei, de pântecul ei, o rădăcină vie, care-ţi hrăneşte cu dărnicie fiinţa pribeagă.”

Ţăranca:”- Sămânţa din care a răsărit acest popor e nobilă şi poporul nu va pieri decât atunci când românii vor uita nobleţea seminţiei lor!”

Ostaşul:”- Suntem, prin poziţia noastră pe glob, dar şi prin cele ce poartă faţa şi ascund măruntaiele pământului nostru, ca o stâncă carpatină la un vad de lupi!”

Căluşarul:”- Pe noi ne-a aşezat fatalitatea istorică la gurile unui mare fluviu din Europa: Dunărea. Ne-a făcut stăpâni de o parte si de alta a Carpaţilor.”

Ţăranca:”- Carpaţii nu ne despart, ci ne întregesc. În ei s-a dospit şi a crescut sufletul nostru, ei sunt şira spinării care nu s-a încovoiat niciodată şi nu se va rupe niciodată!”

Căluşarul:”- Deci timpul sosit-a!...Semne s-au ivit pe cer!...Pământul s-a clătinat de bucurie!...Deșteaptă-te, pământ român! Biruieşte-ţi durerea, române! E vremea să ieşi din amorţire, seminţie a domnitorilor lumii!”

Această țară, prin ei, vă cheamă azi la sărbătoare!

1 decembrie 1918 este ziua în care s-a vestit lumii, prin hotărârea Adunării Naţionale de la Alba Iulia, ***Unirea tuturor românilor*** sub sceptrul Regelui Ferdinand I.

Unirea naţional-politică, de la anul 1918, nu se cuvine să fie înfăţişată, nici măcar în parte, ca un ***dar***, coborât asupra neamului românesc din încrederea şi simpatia lumii civilizate, nici ca o alcătuire întâmplătoare, răsărită din greşelile duşmanilor de veacuri. Chiar dacă asemenea greşeli nu s-ar fi săvârşit niciodată împotriva românilor subjugaţi de-a lungul sutelor de ani de stăpânire ungurească, austriacă sau rusească, stăpânirile acestea nedrepte ar fi trebuit să se micşoreze îndată ce dreptul tuturor popoarelor de a-şi croi soarta după buna lor pricepere a izbutit a se înălţa la treapta de putere hotărâtoare în noua întocmire a aşezământului de pace europeană. De aceea, Unirea românilor trebuie înfăţişată totdeauna – potrivit adevărului – ca urmarea firească a unei pregătiri istorice de sute de ani, în cursul cărora acest popor de eroi şi de mucenici a izbutit să-şi apere cu uimitoare stăruinţă**„ sărăcia şi nevoile şi neamul**" (**M. Eminescu** – „***Scrisoarea III***"), rămânând împotriva tuturor năvălirilor barbare şi vremelnicelor stăpâniri străine, în cea mai strânsă legătură cu pământul strămoşesc în care, ca într-un liman de mântuire, şi-a putut adăposti traiul de-a lungul vremilor de urgie.

Astfel, statul român, întregit în forma lui de astăzi, trebuie preţuit ca unul dintre cele mai statornice, având temeiuri adânci şi nezguduite în alcătuirea geografică a pământului strămoşesc, în firea poporului român şi în trăinicia lui nepilduită, în legăturile lui sufleteşti întărite prin unitatea aceluiaşi grai, aceleiaşi credinţe, aceloraşi datini şi obiceiuri, în asemănarea nedezminţită a întocmirilor şi aşezămintelor moştenite din bătrâni şi, mai presus de toate, în puterea morală a conştiinţei naţionale, fără de care ar fi şubrede şi nesigure toate celelalte temeiuri.

În anul 1917 întinsul imperiu al Romanovilor, clădit cu sabia şi menţinut cu cnutul, începuse a se risipi în bucăţi. În Basarabia, Sfatul Ţării, alcătuit din 84 de români şi 36 de reprezentanţi ai minorităţilor etnice, a proclamat, la *15 decembrie 1917, Republica democratică moldovenească*. Opera de naţionalizare culturală a Basarabiei a fost ajutată de ardelenii şi bucovinenii pribegi – „**adevăraţi misionari ai românismului peste Prut**", unde, la *24 ianuarie 1918*, s-a proclamat *Republica moldovenească independentă*. Cu trei zile mai târziu, armata română, chemată în Basarabia s-o apere contra bolşevicilor, a intrat în Chişinău şi, după câteva ciocniri, a

izbutit a curăţa provincia aceasta de resturile armatei ruseşti, ajungând până la începutul lui martie să ia în primire şi Cetatea Albă.

Bucovina s-a unit cu România la 28 noiembrie. Regele Ferdinand s-a întors cu întreaga-i suită la Bucureşti în ziua de 1 decembrie, când românii din Transilvania şi Banat proclamau, cu nespusă însufleţire, în Adunarea Naţională de la Alba Iulia, unirea pe veci cu patria mamă.

Italianul Mazzini prorocise românilor, încă dinainte de 1848, că nu vor izbuti să-şi cucerească *neatârnarea*, *libertatea* şi *dreptatea*, decât după ce vor fi căzut ţarul Rusiei şi împăratul Austriei. Sfârşitul războiului mondial a adus împrejurările de neapărată trebuinţă pentru împlinirea prorociei lui Iosif Mazzini mai presus de cele mai îndrăzneţe speranţe ce ar fi putut nutri Regele Ferdinand în clipa când România şi-a început războiul de întregire naţională. Proclamaţia regală nu putea să amintească atunci nici un singur cuvânt despre Basarabia îngenuncheată sub stăpânirea ţarului rusesc. Scopul războiului era hotărât numai în aceste cuvinte**: „să scăpăm de sub stăpânirea străină pe fraţii noştri *de peste munţi şi din plaiurile Bucovinei,* unde Ştefan cel Mare doarme somnul de veci".** Sprijinindu-şi România, în acest război de întregire naţională, acţiunea diplomatică şi militară pe alianţa ce se încheiase cu Franţa, Anglia, Italia şi Rusia, era firesc să-şi aibă ca scop mărturisit numai dezrobirea provinciilor româneşti înglobate în veacurile al XVII – lea şi al XVIII – lea sub pajura cu două capete al monarhiei habsburgice.

Atunci, în una din clipele de cea mai grea cumpănă din istoria românilor, după ce s-a prăbuşit ţarismul rusesc (1917), începu să mijească de la răsărit cea dintâi rază a soarelui dreptăţii: desfacerea Basarabiei din cătuşele ţariste, spre a se organiza mai întâi ca republică democratică moldovenească, apoi ca republică neatârnată, după care a urmat hotărârea de la *27 martie (9 aprilie)1918* prin care Sfatul Ţării din Chişinău „**în *puterea dreptului istoric şi dreptului de neam,* pe baza principiului ca noroadele singure să-şi hotărască soarta lor"**, a declarat că Basarabia se *uneşte pentru totdeauna „cu mama sa România"*, de care fusese dezlipită fără voia ei într-un timp când capetele încoronate se credeau în drept să dispună de soarta ţărilor şi a popoarelor care nu le aparţineau. În textul acestei declaraţii erau cuprinse şi câteva condiţii, asupra cărora Sfatul Ţării a revenit, declarând după unirea Bucovinei şi a Transilvaniei, că renunţă la ele „**fiind încredinţat că în România tuturor românilor regimul curat democratic este asigurat"** (27 noiembrie – 10 decembrie 1918). Sfatul coloniştilor germani din Basarabia s-a declarat la fel pentru unirea cu România (7 martie 1919).

Prăbuşindu-se revoluţia din octombrie 1918 şi monarhia austro-ungară, li s-a dat românilor din Bucovina, ca şi celor din Transilvania şi Banat putinţă să-şi rostească şi

ei cuvântul, arătând, în temeiul drepturilor de proprie hotărâre, cum vor să fie organizate şi cârmuite în viitor provinciile locuite de dânşii. Voinţa lor de viaţă laolaltă, sub o singură stăpânire naţională s-a rostit măreţ prin *Congresul general al Bucovinei* care, s-a întrunit în sala sinodală a palatului metropolitan din Cernăuţi la 15 – 28 noiembrie şi „**întrupând *suprema putere legiuitoare,* în numele suveranităţii naţionale**" a hotărât ***„Unirea necondiţionată şi pentru vecie a Bucovinei în vechile ei hotare până la Ceremuş, Colacu şi Nistru cu regatul României".*** În aceeaşi zi, s-a rostit şi *Sfatul naţional al germanilor din Bucovina* pentru unirea acestei provincii cu România.

În ce priveşte pe transilvănenii şi bănăţenii rămaşi în cuprinsul graniţelor Ungariei, în cursul războiului sub stare de asediu, ei nu aveau putinţa să-şi rostească liber gândul de unire cu fraţii de peste Carpaţi. Dar cei ce au pornit în pribegie, adăpostindu-se în Regatul României, au luat o parte hotărâtoare la adâncirea unei mişcări sufleteşti prielnice ideii de libertate şi unitate naţională a tuturor românilor. Simţind primejdia cel aştepta, contele Ştefan Tisza, fiind ministru-preşedinte al guvernului de la Budapesta, a stors la începutul anului 1917 câtorva arhierei şi intelectuali români mărturisirea mincinoasă că transilvănenii şi bănăţenii nu vor să fie eliberaţi de sub jugul austro-ungar. Dar aceste declaraţii nu au avut nici o valoare politică deoarece au izvorât din spaima unor suflete nelămurite şi care nu au fost împuternicite să facă astfel de mărturisiri politice în numele poporului. Trebuie să menţionăm totuşi faptul că deşi se aflau sub control poliţienesc, ameninţaţi cu deportarea sau privarea de libertate, câţiva cărturari români au avut curajul să nu-şi dea semnătura când le-a fost prezentat textul declaraţiei comandate de contele Tisza.

Cei rămaşi acasă, nemaifiind în stare a-şi arăta liber voinţa, în numele lor a înţeles a se rosti, chiar în cursul războiului, mulţimea prizonierilor ardeleni şi bănăţeni concentraţi în marea tabără rusească de la Darniţa. Aici au redactat un memoriu pe care l-au trimis birourilor de presă ruseşti, franceze, engleze, italiene şi române, mărturisind în cuvinte răspicate convingerea că în cadrul monarhiei austro-ungare, orice păreri, orice legi, orice garanţii – nu pot fi socotite decât ca nişte simple minciuni, menite să fie călcate în picioare a doua zi.

La sfârşitul războiului mondial, redobândindu-şi factorii de conducere politică ai românilor din Transilvania şi Banat libertatea de rostire şi acţiune, au putut să-şi spună şi ei cuvântul potrivit cu dorinţa din tabăra de la Darniţa şi care era intr-adevăr dorinţa milioanelor de suflete româneşti dintre Tisa şi Carpaţi. Comitetul naţional al românilor din Transilvania şi Banat, întrunit la Oradea Mare, în ziua de 12 octombrie 1918, prin condeiul iscusit al lui Vasile Goldiş a făcut o încheiere, arătând că nu mai recunoaşte parlamentului şi guvernului din Budapesta dreptul să reprezinte naţiunea

română şi cerând pe seama acesteia drepturile nestrămutate şi de neînstrăinat la ***viaţa naţională deplină***. Această încheiere a fost înaintată parlamentului ungar de către Alexandru Vaida Voevod, la 18 octombrie, după ce, cu o zi înainte, contele Tisza rostise cuvântul de prohodire: *am pierdut războiul* – cuvânt despre care prezentatorul încheierii de la Oradea spunea că ar fi ajutat cauzei româneşti mai mult decât ar fi putut să-i ajute ei (autorii încheierii) ,prin lupte de zeci de ani.

„Adunarea Naţională a tuturor românilor din Transilvania, Banat şi Ţara Ungurească", întrunită la Alba Iulia în ziua de 18 noiembrie (1 decembrie st. n.) 1918, a decretat ***„Unirea acestor români şi a tuturor teritoriilor locuite de dânşii cu România"***. Punctul de căpetenie al Adunării de la Alba Iulia a fost cuvântarea măiastră a lui Vasile Goldiş, care a înfăţişat temeiurile istorice şi politice ale acestei hotărâri epocale. Din fiecare frază a clasicului discurs se simte ritmul grăbit al vremii, pornirea năvalnică a sufletelor doritoare să vâslească spre limanul mântuirii. Motivarea istorică este mai concisă, mai sintetică, dar în acelaşi timp cuprinzătoare, fiindcă nu se mărgineşte a îmbrăţişa numai trecutul Transilvaniei, cum făcea Simion Bărnuţiu în discursul său din 1848, ci priveşte interesele totalităţii neamului românesc, încercând să le aducă în legătură cu istoria lumii.

Spre deosebire de *Congresul general al Bucovinei*, care se mulţumise a proclama „Unirea necondiţionată", Adunarea de la Alba Iulia a mai adăugat câteva „*principii fundamentale la alcătuirea noului stat român*", principii cuprinse în 6 puncte, despre rostul şi însemnătatea cărora s-au format în cursul timpului multe păreri greşite. S-a făcut încercarea de a le înfăţişa ca puncte dintr-un pretins program de partid.

Dându-şi seama de urmările politice ale hotărârii de la Alba Iulia, saşii din Transilvania au hotărât la Mediaş pe data de 8 ianuarie 1919 să se considere membrii ai „imperiului român". La fel au făcut şi şvabii din Banat care s-au întrunit la Timişoara în ziua de 10 august 1919.

Astfel s-a desfăşurat procesul de izbăvire a Transilvaniei şi Banatului de sub cârmuirea străină, deodată cu acela de prăbuşire a monarhiei habsburgice, luând parte amândouă aceste procese împreună la îndeplinirea unei porunci istorice, care nu mai putea fi întârziată prin piedici nefireşti.

Dintre toate manifestările „suveranităţii naţionale", fărâmiţate prin graniţele nedrepte ale împărăţiilor prăbuşite, cea mai măreaţă a fost, fără îndoială, Adunarea de la Alba Iulia, nu numai prin covârşitoarea mulţime care a luat parte la ea, dar şi prin însufleţirea şi prin demnitatea cetăţenească a celor ce aduceau acum la matca României întregite partea cea mai de preţ a Daciei lui Decebal, pământul şi poporul care prin vitregiile sorţii a fost ţinut timp mai îndelungat în lanţurile cârmuirilor

străine şi împiedicat a-şi urma cursul firesc al unei dezvoltări nestingherite, în cadrele aceleiaşi organizaţii politice cu restul neamului.

De aceea, bucuria de care a fost cuprins atunci, la sfârşitul anului 1918, sufletul poporului român se rostea în cele mai mişcătoare feluri, în toate ţinuturile, în toate centrele culturale şi chiar în toate satele româneşti.

La 14 decembrie a fost înaintată hotărârea de la Alba Iulia Regelui Ferdinand, care rostea cu mulţumire deplină următoarele cuvinte: „În frumoasa sa cuvântare, d-l Goldiş a spus astăzi că Unirea tuturor românilor era o necesitate istorică. Această necesitate a fost înţeleasă de toţi oamenii cu inimă patriotică de dincoace şi de dincolo de Carpaţi, de la Nistru până la Tisa. Dar… evoluţia istorică avea nevoie de instrumente. Dumnezeu, care a ocrotit necontenit în cursul veacurilor poporul românesc, i-a dat bărbaţi care au ţinut sub stindardul ideii naţionale, lor le-a dăruit suflet românesc, le-a întărit mintea şi le-a oţelit braţul ca să ducă barca românismului prin toate vitejiile vremurilor până la limanul dorit, unde după atâtea trude şi suferinţe culegem roadele binemeritate ale unei lupte de veacuri. Azi, când vedem… săvârşită clădirea măreaţă ce Mihai Viteazul începuse… aduc prinosul meu de recunoştinţă tuturor acelor care în toate colţurile unde sună dulcele grai românesc au pus sufletul şi puterile lor în slujba idealului naţional. După Basarabia, după Bucovina, mai lipsea o piatră din cele mai scumpe: Transilvania cu ţinuturile din Ungaria locuite de români. Azi ne-aţi adus şi această ultimă piatră a clădirii, care ***încoronează marea operă de Unire***. Putem privi cu încredere în viitor, căci ***temeliile sunt puternice***… Ele sunt cimentate prin ***credinţa*** nestrămutată a unui şir întreg de generaţii de apostoli ai idealului naţional, ele sunt şi ***sfinţite prin sângele vitejilor mei ostaşi, care au luptat şi au murit pentru Unire***...".

1 decembrie 2018 este ziua în care, toți cei ce simt românește, sărbătoresc:

Credința românilor care au făcut Unirea că toată suflarea românească trebuie să trăiască împreună, într-un singur stat, ***ROMÂNIA.***

Efortul susținut al românilor, de-a lungul timpului, de a nu uita că sunt români.

Năzuința românilor de a înfăptui Marea Unire, avută de-a lungul secolelor, indiferent de vicisitudinile istoriei.

Tenacitatea liderilor și a elitelor românești care au întreprins toate cele necesare ca Unirea să devină realitate.

Eroismul și jertfa celor fără de care împlinirea visului românilor de veacuri, Marea Unire, nu ar fi fost posibilă.

Nesupunerea românilor în fața imperiilor vremelnice care i-au afectat interesele și neacceptarea unei sorți potrivnice.

Ambiția românilor de a rămâne împreună după 100 de ani de la Marea Unire.

Rațiunea românilor de a căuta în permanență cele mai bune împrejurări pentru concretizarea aspirațiilor legitime și valorificarea acestor ocazii.

SIMȚIRE ROMÂNEASCĂ

În plai de dor, de tulnic străbătut
Stă țara noastră, scump odor.
Din vene cântece îi izvorăsc
Să-aline traiul pentru al său popor.
Sub cer albastru, cald, diamantin
Se nasc speranțe, prunci și se-mplinește
Un vis din veacuri, din al nost preaplin
Trăirea să ne fie-n ROMÂNEȘTE.

Izvoare și păduri ce vor renaște
Sunt zidurile ei de apărare
Și orice ochi pizmaș va a ne paște
Îl vom închide cu albastra mare.

Iar slova ce din carte ne grăiește
Și doina murmurată pe-nserat
Stau mărturie că în ROMÂNEȘTE
Citim, vorbim, simțim cu adevărat!

1DECEMBRIE ESTE ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

Noi, românii, trebuie să simțim românește și să cunoaștem semnificația acestui eveniment!

Micii școlari trebuie învățați că istoria neamului românesc este ea însăși o lecție de viață, voință și iubire!

